

2011-03-01

Insteget

Projektansökan till Samordningsförbundet i Umeå

Deltagande parter bakom projektet

Umeå kommun, VIVA Resurs och Socialtjänsten
Arbetsförmedlingen

INSTEGET

Ett metodprojekt mellan Arbetsförmedlingen och VIVA Resurs.

BAKGRUND

Jobb- och utvecklingsgarantin Fas 3

Arbetsförmedlingen har stora grupper inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin, JOB. Placeringen i garantin omfattar tre faser. Efter 450 utbetalda dagar av aktivitetsstöd ska personen placeras i FAS 3. Det innebär att personen anvisas en sysselsättning med aktivitetsstöd i 2 år, med möjlighet till förlängning. Anordnaren av platsen erhåller 225 kr/dag som anordnarbidrag.

Som kvalificering för inskrivning i JOB är i första hand utförsäkrade från arbetslöshetsförsäkringen, men även inskrivna aktivt arbetssökande i mer än 18 månader har möjlighet att delta. Antalet som kommer från 18 månaders inskrivning kan komma att öka som en konsekvens av rehabiliteringskedjan om alla inte fått en anställning.

I reglerna för FAS 3 gäller att sysselsättningen inte får innebära konkurrenssnedvridning eller vara ordinarie arbete. Sysselsättning kan bestå av arbetsuppgifter som annars inte skulle bli utförda eller som ordinarie personal inte hinner med och kan ses som kvalitetshöjande.

Arbetsförmedlingen ser nu att antalet personer till FAS 3 ökar och att tendensen är att sökanden som kommit från lång arbetslöshet behöver stöd för att undanröja hinder som uppstår när man ska börja en sysselsättningsplats som varar en längre tid. Det kan vara problem kopplade till olika funktionshinder, ekonomiska och sociala hinder men även samarbetssvårigheter. Det kan föranleda att personen måste byta arbetsplats eller slutar helt och ställer sig utanför arbetsförmedlingens insatser. För denna målgrupp är det också svårt att hitta platser inom det privata näringslivet.

Arbetsförmedlingen i Umeå AMO har fn 1146 inskrivna i Jobb och Utvecklingsgarantin (JOB). (FAS 1-2, 885 och FAS 3, 261. Fördelning är idag ca 56% män och 35% kvinnor). Prognos för 2011 är att ökning i FAS 1-2 kommer att vara 6,5% och för FAS 3, 53%. Vilket innebär att totalt ca 1350 kommer att vara inskrivna vid årets slut, varav FAS 1-2, 950 och FAS 3, 400.

Antalet nyinskrivna i JOB kommer enligt prognos att öka men ej i så stor omfattning men de som idag har FAS 3 plats behöver ett flertal ny anvisning pga låg omsättning till arbete, studier eller annat tex pension. Detta innebär att nya sysselsättningsplatser måste ordnas för dessa.

Fas 3 uppdraget inom VIVA Resurs

VIVA Resurs nuvarande uppdrag med Fas 3 består i att samordna sysselsättningsplatser och förfrågningar från arbetsförmedlingen. I arbetet ingår även de administrativa delarna av beslutshandling och fördelning av anordnarbidragen. Se bilagor för schematisk sammanställning av uppdraget, redovisning av in- och utflöde, nuvarande stödinsatser, nuvarande placering av deltagare inom kommunen samt redovisning av fas 3 och avlönat arbete. En stor del av arbetet består även i att ge stöd till såväl deltagare som mottagande arbetsplats.

Utifrån nuvarande uppdrag kan vi se behov av att arbeta mer konkret med individuella kartläggningar och upprättande av aktiva handlingsplaner. De erfarenheter vi har med oss hittills innebär att vi i vissa fall inte haft tillräcklig information om deltagaren. Det har i

enstaka fall lett till upplevelse av ytterligare misslyckanden och utanförskap för deltagaren. Vi har även sett behov av ytterligare stöd till såväl deltagare som mottagande arbetsplats i samband med uppstart men även behov av kontinuerlig uppföljning. En del deltagare är inte redo att direkt kliva ut på en arbetsplats efter lång tid av inaktivitet. Här kan det behövas ett inslag av instegsprocess innan deltagaren är redo att starta upp på en arbetsplats.

Konkreta behov som hittills visat sig är självstärkande inslag, att få tid att tänka i kring vad det innebär att gå till ett arbete och vilka förväntningar som ställs, behöver deltagaren ändra på rutiner hemma för att klara fasta arbetstider, hur kan deltagaren lägga upp sin arbetssökande tid, behöver deltagaren söka sig till andra yrkesområden för att hitta en ingång på arbetsmarknaden. Det innebär för en del ett omställningsarbete deltagaren inledningsvis kan behöva stöd i innan utplacering i sysselsättningsplats sker. Andra kan direkt starta upp på en arbetsplats men parallellt med arbetet börja tänka i kring dessa frågor. Gemensamt för deltagarna är behoven av aktiva handlingsplaner som i första hand kartläggs och därefter följs upp kontinuerligt i syfte att öka utflödet i fas 3 och förhindra att sysselsättningsplatsen leder till en inlåsnings effekt.

Idag kopplar vi in de stödinsatser som redan finns tillgängliga utifrån behov som uppkommer. Det kan handla om förprovning inom VIVA Resurs egen verksamhet där nära dialog med arbetsledning möjliggörs, coachinsats, språkstöd, stöd vid uppstart och stöd till mottagande arbetsplats. Från arbetsförmedlingens sida ges SIUS-stöd men även ingång i NAFS-projektet vid behov av samverkan kring deltagaren. Från socialtjänsten har vi även kopplat in samtalsstöd vid t.ex. socialmedicinsk problematik.

SYFTE

Syftet med projektet är att möta individuella behov och eventuella hinder för att matcha mot rätt arbetsplats utifrån personernas behov. Detta ger även mottagande arbetsplats en bild av personens förkunskaper och eventuella begränsningar.

Projektet fokuserar även på att utveckla metoder för närmare samarbete mellan stat och kommun.

MÅLGRUPP

Arbetssökande inskrivna i Jobb- och utvecklingsgarantin som är i FAS 3 eller närmar sig 450 dagars utbetalt aktivitetsstöd och därmed ska placeras i sysselsättning inom FAS 3.

Målgruppen för projektet är avgränsat till dem som anvisas platser i kommunal regi. Den målgrupp som anvisas till kommunen har oftare svårare att hitta ingångar i en sysselsättningsplats än målgruppen i stort.

MÅL

- I projektet kommer man att arbeta med 75 individer enligt gällande avtal. Till följd av ett genomflöde under perioden kan det röra sig om upp till 90 personer.
- Den enskilde individen ska få ett kvalificerat stöd från de samverkande instanserna så att man inte ytterligare en gång misslyckas.
- 20 % ska övergå i avlönat arbete eller utbildning.
- Behovet av kompletterande samhällskostnad ska minska som en effekt av att deltagarna når en ordinarie anställning.

- Samhällsnytta uppstår genom att arbetsuppgifter som annars inte skulle bli utförda blir gjorda genom sysselsättningsplatserna.
- Deltagarna ska uppleva att:
 - projektet bidragit till en positiv personlig utveckling
 - deras livssituation har förbättrats
 - insatsen har haft hög kvalité
 - de har kunnat påverka insatsen

Metodmål

- Påbörja insatser redan vid 380 förbrukade ersättningsdagar.
- Skapa en instegsprocess med aktiviteter som skapar handlingsberedskap hos deltagare innan övergång i sysselsättningsplats sker.
- Skapa stödfunktion mot deltagare och mottagande arbetsplats.
- Erbjuder motivationshöjande insatser under sysselsättningsperioden.
- Skapa handlingsplaner som kontinuerligt följs upp och revideras.
- Arbeta med ackvirering av platser.
- Säkerställa att arbetet sker ur ett jämställdhetsperspektiv.

GENOMFÖRANDE

Personal

I projektet arbetar två personer, en anställd av VIVA Resurs och en av arbetsförmedlingen med arbetsplats på VIVA. Anställning under 1 år med möjlighet till förlängning under ytterligare 1 år.

Metod

Projektet utgör en resursförstärkning motsvarande en heltid på arbetsförmedlingen. Det innebär att arbetet aktivt kan bedrivas utifrån respektive verksamhets kärnuppdrag, där VIVA Resurs uppdrag är att stärka individens väg till egen försörjning och arbetsförmedlingens att förmedla och matcha mot lediga arbeten. Arbetsförmedlaren ska arbeta i nära samarbete med den arbetsmarknadskonsulent som idag arbetar med gruppen på VIVA Resurs. Arbetet kan delas upp i två huvuduppgifter.

Stöd till deltagarna

Ett riktvärde är att påbörja insatsen när Försäkringskassan meddelar (AIS) antal förbrukade ersättningsdagar vilket sker vid ca 380 dagar. Arbetsförmedlaren skall kunna följa deltagarna inför anvisning och efter placering vid sysselsättningsplatsen. Gruppsammankomster och enskilda samtal (i efterfrågade fall) med motivationshöjande insatser, genomgång/repetition av de olika åtgärder som kan erbjudas, CV koll mm. Framför allt skall de arbetssökande med olika hinder ges mer tid för att om möjligt eliminera dessa hinder eller anpassa tänkta anvisningar mot de hinder som framkommit. Denna insats skall skapa ett mervärde för den arbetssökande och för arbetsgivaren.

Konkret kan det innebära att bygga upp ett insteg till sysselsättningsplatserna med individuella alternativt gruppaktiviteter. Här kan frågor som t.ex. Vad är arbetsförmåga? Hur ser min vardagsstruktur ut? Hur kan jag lägga upp mitt arbetssökande i fas 3? samt starta upp tankeprocess kring Vem är jag? Vad vill jag? Vad kan jag? Hur tar jag mig dit? Utifrån det

sker en kartläggning som sammanställs i en handlingsplan med planerade insatser och aktiviteter samt lämplig sysselsättning. Syftet är att stärka deltagarens väg till egen försörjning med avlönat arbete som mål.

Många i målgruppen har behov av ett omfattande stöd på arbetsplatsen vilket är en central uppgift för projektmedarbetarna. Utifrån kartläggningen och upprättad handlingsplan ges möjlighet att se i vilken omfattning och i vilken form deltagaren behöver stöd. Det ger också mottagande arbetsplats en bild av personens förkunskaper och eventuella begränsningar. Stödet kan utformas från att gå bredvid vid introduktionsdagar till att finnas med vid behov. I stödet ingår också att vara ett stöd för de arbetsplatser som tar emot personer. Detta stöd kan utgöras av samtalskontakt vid behov alternativt samordna mer specifikt stöd utifrån förfrågan från arbetsplatsen. Ett exempel kan utgöras av att få information om specifikt funktionshinder och hur handledning kan anpassas mot behov. Kontinuerliga uppföljningar utgör stöd till såväl deltagare som arbetsplats där avstämningar mot handlingsplan även genomförs.

Ett tydligt mervärde med resursförstärkningen är att arbetsförmedlaren kan påbörja arbetet med de individer som går in i FAS 3 tidigare än vad som nu sker. Ett riktvärde är att påbörja insatsen vid 380 dagen i Jobb- och utvecklingsgarantin. Arbetsförmedlaren ska kunna följa deltagarna in i placeringen och vara en del av stödet på arbetsplatsen. Detta avviker från det stöd som arbetsförmedlingen kan ge idag.

Ackvirering av platser

Den andra uppgiften som man ska arbeta med är att inventera nya platser för Fas 3. Här handlar det om att hitta platser inom såväl VIVA´s verksamhet, men framför allt ut mot de kommunala verksamhetsområdena. Arbetet läggs upp med riktade informationsinsatser i syfte att möjliggöra fas 3 platser inom flera verksamhetsområden. Platser kan möjliggöras med enstaka platser alternativt flera platser i projektform under såväl kortare som längre tid. Arbetsuppgifterna ska bestå i saker som annars inte blir gjorda. Arbetet att rekvirera platser kan även utvidgas mot större föreningar att finna projektformer för lämpliga arbetsuppgifter. Parallellt med detta pågår även platsförmedling utifrån specifika önskemål från deltagare. En viktig del kan även vara att föra samtal med de fackliga organisationerna för att förankra målsättning och arbetssätt med fas 3 arbetet inom kommunal regi.

Budget

Beräknad lönekostnad 28.000:-/månad.

För perioden 120401 till och med 121231, $39200 \times 9 = 352\,800:-$

För perioden 120101 till och med 120331, $39200 \times 3 = 117\,600:-$

Totalt: 470 400 kr. Lokal/kontor och nödvändiga ”redskap” ombesörjes av VIVA

Jämställdhet

De aktiviteter som anordnas och erbjuds inom projektets ram kommer att utgå från individuella behov. För att säkerställa att så sker kommer insatserna att följas upp och utvärderas utifrån jämställdhetsaspekten.

Uppföljning

Arbetet kommer att följas upp när halva tiden nåtts i projektperioden. Utvärdering sker med hjälp av enkät mot deltagare utifrån målformulering för projektet samt egen utvärdering av personal i projektet utifrån måluppfyllelse mot metodmål. Jämställdhetsaspekten kommer att vara en central del av utvärderingen och utgå ifrån diskrimineringsgrunderna.